

Deklarácia 2021
Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku
a partnerských organizácií pôsobiacich v školstve
na podporu skvalitňovania podmienok a úrovne vzdelávania a vedy
v Slovenskej republike

Preambula

V poradí tretia deklarácia na podporu skvalitňovania podmienok a úrovne vzdelávania a vedy v Slovenskej republike je odpoveďou na neriešenie problémov v Slovenskom školstve.

Deklarácia 2020 bola adresovaná politickým stranám kandidujúcim vo voľbách do NR SR vo februári 2020. Žiadali sme, aby prijali záväzok počas svojho volebného obdobia výrazne zvýšiť najmä investície do školstva v záujme úspešného spoločenského, hospodárskeho a kultúrneho rozvoja Slovenska.

Naše požiadavky vypočuté neboli. Koaličné politické strany jasne dávajú najavo, že školstvo pre nich nie je skutočnou prioritou.

My, signatári tejto deklarácie, žiadame predsedu vlády SR, ministra financií, ministra školstva a ostatných členov vlády SR, aby odborne, nie len politicky, začali riešiť problémy slovenského školstva. Nestačí odsúhlasiť školské zákony v NR SR politickým rozhodnutím a nebrať do úvahy odborné stanoviská a zásadné pripomienky Odborového zväzu školstva, Slovenskej rektorskej konferencie, Rady vysokých škôl SR, Študentskej rady vysokých škôl, Klubu dekanov fakúlt VŠ SR, Združenia základných škôl Slovenska, Asociácie stredných odborných škôl Slovenska, Asociácie riaditeľov štátnych gymnázií Slovenska, Združenia odborných učilíšť, špeciálnych škôl a špeciálnych výchovných zariadení Slovenska, Asociácie základných umeleckých škôl SR, Asociácie centier voľného času SR.

Preto žiadame vládu SR, aby pri budúcom legislatívnom procese presadila nasledujúce požiadavky:

- zvýšenie podielu z HDP na školstvo a vedu najmenej na úroveň 6 % (bez štrukturálnych fondov a plánu obnovy),
- v súlade s metodikou a odporúčaniami OECD zabezpečenie finančného krytia na skvalitnenie vzdelávania tak, aby podiel z HDP na školstvo bol do konca nastávajúceho volebného obdobia porovnateľný s priemerom krajín OECD,
- zabezpečiť prijatie systémovej zmeny „prepojenie teórie a praxe zajtrajška“ na legislatívnej úrovni týkajúcej sa nároku na digitálny príspevok pre pedagogických a odborných zamestnancov, učiteľov vysokých škôl, žiakov a študentov a s tým súvisiacich opatrení v spolupráci s MŠVVaŠ SR a MPSVaR SR.

Každoročné zvýšenie plátov

- obnovenie každoročného zvyšovania (minimálne 10 %) tarifných plátov všetkých zamestnancov regionálneho školstva, vysokých škôl a zamestnancov vo vede a výskume,
- každoročná úprava tarifnej tabuľky zamestnancov vo verejnej správe (nepedagogickí zamestnanci) tak, aby začínala najmenej na úrovni minimálnej mzdy.

Sociálne zabezpečenie

- zabezpečenie spoločenského postavenia a sociálneho zázemia pre zamestnancov školstva vybudovaním systému školských bytov,
- zníženie akútneho nedostatku pracovných síl odborných, pedagogických a nepedagogických zamestnancov zvýšením atraktivity povolania.

V oblasti komunikácie

- zlepšenie komunikácie MŠVVaŠ SR na oficiálnych portáloch, prístupných celej odbornej verejnosti,
- rešpektovanie návrhov odbornej verejnosti pri zásadných zmenách legislatívy a zámeroch MŠVVaŠ SR,
- systémové riešenie problémov škôl prerokované v odbornej verejnosti s jasnou udržateľnosťou do budúcich období.

V oblasti regionálneho školstva

1. Zjednotenie financovania regionálneho školstva

- prechod osobných nákladov z tzv. originálnych kompetencií samosprávy v regionálnom školstve pod prenesené kompetencie,
- transparentnosť a efektívnosť toku finančných prostriedkov určených na platy zamestnancov,

2. Prehodnotenie systému z normatívneho financovania na žiaka na normatívne financovanie na triedu tak, aby finančné prostriedky pokrývali reálne potreby škôl a školských zariadení

- zabezpečenie dostatočného financovania prevádzkových nákladov, materiálneho a technického vybavenia škôl a školských zariadení,

3. Riešenie vzťahu riaditeľ – zriaďovateľ

- zvýšenie ochrany riaditeľov pred neodborným zasahovaním do riadenia zo strany zriaďovateľa,
- zvýšenie ochrany riaditeľov pred zasahovaním do ich kompetencií zo strany MŠVVaŠ SR.

4. Aktívna podpora a rozvoj odborného školstva

- systémová motivácia k spolupráci zamestnávateľov a vysokých škôl so strednými odbornými školami pre nové formy vzdelávania študentov.
5. Zvýšenie ochrany zamestnancov pred sociálno – patologickými javmi v školstve
- zvýšenie reálnej ochrany zamestnancov pred všetkými formami zasahovania do výkonu pracovnej činnosti zo strany rodinných príslušníkov detí a žiakov a tretích osôb.

V oblasti vysokého školstva

1. Stiahnuť návrh novely zákona o vysokých školách z legislatívneho procesu a v spolupráci s vysokými školami vypracovať nový návrh novely zákona o VŠ, ktorý:
 1. bude založený na zachovaní samosprávneho riadenia a posilnenia autonómie VŠ,
 2. posilní manažérske princípy riadenia pri zachovaní akademickej samosprávy,
 3. prinesie reformy, ktoré prispievajú k zvýšeniu kvality vysokoškolského vzdelávania, vedeckej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti,
 4. prispeje k riešeniu skutočných kľúčových problémov slovenského vysokého školstva, ktorými sú: (i) dlhodobé podfinancovanie vysokých škôl, vysokoškolského vzdelávania, ale aj výskumu a vývoja, (ii) neuspokojivý technický i estetický stav vysokoškolskej infraštruktúry vrátane objektov pre vzdelávanie, výskum či pre potreby študentov, nevyhovujúce servisné zázemie pre služby študentom a zamestnancom, (iii) masívny odchod mladých ľudí za štúdiom do zahraničia, (iv) nadmerné administratívne zaťaženie.
2. Každoročné zvýšenie financovania verejných vysokých škôl minimálne o 60 mil. € (mimo sociálnej podpory študentov a valorizácie miezd),
 - aby podiel z HDP na vysoké školy bol do konca nastávajúceho volebného obdobia porovnateľný s priemerom krajín OECD,
 - zmena financovania vysokých škôl tak, aby rozhodujúcim kritériom bola kvalita vzdelávania a vedy.
3. Významné posilnenie infraštruktúry vysokých škôl pre zvýšenie kvality vzdelávania a výskumu,
 - v záujme dosiahnutia konkurencieschopnosti s európskym vzdelávacím a výskumným priestorom,
 - dofinancovanie infraštruktúry vysokých škôl v regiónoch s obmedzeným prístupom k zdrojom EÚ,
 - vytvorenie a financovanie jednotného akademického informačného systému.
4. Realizácia opatrení na zvýšenie motivácie mladých ľudí pre štúdium a výskum na Slovensku a zamedzenie ich odchodu do zahraničia,
 - zvýšiť kvalitu ubytovania a služieb,

- zlepšiť podmienky pre kultúrne a spoločenské vyžitie,
 - ďalšia podpora systému doktorandských a postdoktorandských miest.
5. Zabezpečenie pozitívnej propagácie slovenských vysokých škôl doma i v zahraničí
- zvýšenie atraktivity a spoločenskej hodnoty vysokoškolského vzdelávania
 - zlepšenie podmienok pre internacionalizáciu vysokých škôl vrátane zníženia byrokratickej záťaže pri prijímaní zahraničných študentov aj z tretích krajín.
6. Výrazné zvýšenie finančných prostriedkov na vedu a výskum
- podpora prepojenia podnikateľského a vysokoškolského prostredia,
 - podpora základného a osobitne excelentného výskumu,
 - presadenie daňového zvýhodnenia pre autorov učebníc, učebných textov, monografií, odborných a vedeckých publikácií.

V Bratislave 3. 11. 2021

Signatári

Odborový zväz školstva:

Pavel Ondek, predseda
Odborový zväz školstva

.....

Ingrid Gamčíková, podpredsedníčka
Odborový zväz školstva

.....

Peter Danko, podpredseda
Odborový zväz školstva

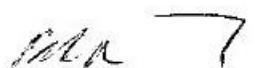

.....

Miroslav Habán, podpredseda
Odborový zväz školstva

.....

Regionálne školstvo:

Alena Petáková, prezidentka

.....

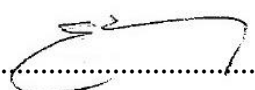
Andrea Macháčová, členka výboru
Združenie základných škôl Slovenska

.....

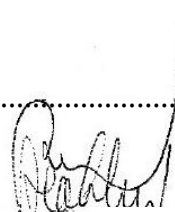
Felix Dömény, prezident
Asociácia stredných odborných škôl Slovenska

.....

Jozef Škorupa, prezident
Asociácia riaditeľov štátnych gymnázií Slovenska

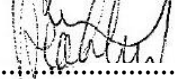

.....

Jana Kandriková, predsedníčka, v zastúpení Zuzana Tomšíková
Združenie odborných učilišť, špeciálnych škôl
a špeciálnych výchovných zariadení Slovenska

.....

Zuzana Horváthová, predsedníčka
Asociácia základných umeleckých škôl Slovenskej republiky

.....

Marta Hanečáková, predsedníčka
Asociácia centier voľného času Slovenskej republiky

.....

Vysoké školy:

Rudolf Kropil, prezident
Slovenská rektorská konferencia

.....

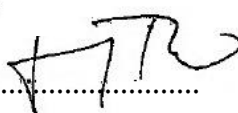
Martin Putala, predseda
Rada vysokých škôl SR

.....

Jarmila Kmeťová, predsedníčka
Klub dekanov fakúlt vysokých škôl SR

.....

Filip Šuran, predseda
Študentská rada vysokých škôl

.....